

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

เป็นหลักคิดและแนวปฏิบัติเพื่อสร้างความเข้มแข็งรอบด้าน (ภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี 4 ด้าน ได้แก่ ด้านวัตถุ ด้านสังคม ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านวัฒนธรรม) ให้แก่ปัจเจกบุคคล - ครอบครัว - องค์กร - ชุมชน และประเทศชาติ เพื่อให้สมดุลและพร้อมรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงทั้งจากภายนอกและภายในได้เป็นอย่างดี

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาชี้ถึงแนวการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปใน *ทางสายกลาง* โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควร ต่อการมีผลกระทบใดๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน ทั้งนี้ จะต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่างๆ มาใช้ในการวางแผนและการดำเนินการทุกขั้นตอน และขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ ของรัฐ นักทฤษฎี และนักธุรกิจในทุกระดับ ให้มีสำนึกในคุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติ ปัญญา และความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวางทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

เป้าประสงค์ : เพื่อเป็นหลักปฏิบัติสำหรับบุคคล-ครอบครัว-
องค์กร-ชุมชน-ประเทศ

ให้ยึด “ทางสายกลาง”

เพื่อสามารถรับมือกับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงทั้ง
ภายนอกและภายใน

ก้าวทันโลก-ก้าวนำโลก

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (ต่อ)

ความพอเพียง : องค์ประกอบ 3 ประการ

1. ความพอประมาณ : ตามอัตภาพในขณะนั้นไม่มากเกินไป
ไม่น้อยเกินไป
2. ความมีเหตุผล : อธิบายได้ ตามกฎเกณฑ์ ตามกฎหมาย
ตามกฏศีลธรรม
3. การมีภูมิคุ้มกันทั้ง 4 ด้าน

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (ต่อ)

ภูมิคุ้มกันที่ดี :-

- (1) ภูมิคุ้มกันด้านวัตถุ (การเงิน, ทุน, ทรัพยากรบุคคล, ทรัพยากรธรรมชาติ)
- (2) ภูมิคุ้มกันด้านสังคม (การศึกษาอบรม, คุณธรรม จริยธรรม, ความสามัคคี ฯลฯ)

ภูมิคุ้มกันที่ดี (ต่อ) :-

(3) ภูมิคุ้มกันด้านสิ่งแวดล้อม (การกำจัดขยะ, การลดมลภาวะ, การสร้างสวนป่า ฯลฯ)

(4) ภูมิคุ้มกันด้านวัฒนธรรม (วัฒนธรรมไทย, วัฒนธรรมท้องถิ่น, ความรักชาติ, จิตอาสา, จิตสาธารณะ ฯลฯ)

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (ต่อ)

เงื่อนไข 3 ประการก่อนนำปรัชญานี้ไปประยุกต์ใช้ :

(1) เงื่อนไขด้านวิชาความรู้

ใช้วิทยาการความรู้อย่างรอบคอบและแม่นยำ
ทั้งในขั้นวางแผนและขั้นปฏิบัติ

เงื่อนไข 3 ประการ (ต่อ)

(2) เงื่อนไขคุณธรรม

ต้องพัฒนาพื้นฐานจิตใจคนในชาติ (ไทย) ทั้ง
นักวิชาการ ข้าราชการ นักธุรกิจ และประชาชน
ให้มีคุณธรรม และโดยเฉพาะอย่างยิ่งต้องมีความ
ซื่อสัตย์สุจริต

เงื่อนไข 3 ประการ (ต่อ)

(3) เงื่อนไขการดำเนินชีวิต

- มีสติ-ปัญญา-ความรอบคอบ
- มีความเพียร-อดทน
- ใช้ความรู้อย่างเหมาะสม

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (ต่อ)

ผลจากการปฏิบัติ : 2 ภาวะ

(1) ในภาวะปกติ : ชีวิต-การงาน-ธุรกิจ จะสมดุล

(2) ในภาวะแห่งการเปลี่ยนแปลง (→ วิฤติ) : ชีวิต-การงาน-
ธุรกิจ สามารถรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงทั้ง
ด้านวัตถุ-สังคม-สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมได้

การนำปรัชญาฯ ไปใช้ในสถานศึกษา

1. ใช้เพื่อการบริหารสถานศึกษา
2. ใช้เพื่อการบริหารหลักสูตร และจัดการเรียนการสอน
3. ใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพบุคลากร
4. ใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพนักเรียนนักศึกษา

การเพิ่มภูมิคุ้มกัน 4 ด้าน

ภูมิคุ้มกัน ด้าน	อัตรภาพ (เข้มแข็ง/อ่อนแอ)	โครงการ / กิจกรรม	ประเมิน + กำหนดเป้าหมายใหม่
วัตถุ			
สังคม			
สิ่งแวดล้อม			
วัฒนธรรม			

องค์ความรู้และการปฏิบัติตามปรัชญาฯ

1. รายวิชาเฉพาะ / หลักสูตรเฉพาะ
2. สอดแทรกในรายวิชาและหลักสูตรต่างๆ
3. กิจกรรมเสริมหลักสูตร
4. นโยบายของสถานศึกษา

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

กับ

สถานศึกษา